

Hapse gelen “Alternatifler Sözlüğü”nden, alternatif dünya görüşleri ve ekonomik sistemlere bakıyorum. “Durumculuk” maddesindeyim henüz ama şu ana kadar beni saran bir şey olmadı. Sadece “Bakunin” maddesini okurken, Marx’la ters düşmesindeki sebebin tarihsel akış içinde haklı olduğunu gördüm ve Mikhail’i *birazcık* takdir ettim.

Yine de bütün çevreci/sosyalist/anarşist düşünceler içinde bana “ahanda fikriyatımı buldum, bundan sonra falanfilanistim” dedirten bir fikir mevcut değil. Meselemin temelleri şöyle:

- Geçmişin ürettiği hal içinde bulunduğumuz durum olduğuna göre, geçmişteki bir takım yolları ve düzenleri talep etmek, bizi en fazla bugüne -yani daha iyisini aradığımız bugüne- tekrar getirebilir. Misalen, Rus Devrimi’nin ürettiği şey, neticede çökmüş bir sistem olduğuna göre, benzer bir Komünist devrim arzulamak en fazla yeni bir çöküş hazırlar.
- İnsanın bencilliğinin değişebileceği veya tab’an iyi (veya kötü) olduğu yolundaki kabuller, bu kabulleri yapan sistemin pek de pratiğinin olmadığı gösterir. Okuduklarımızın çoğunda zımnen böyle kabuller mevcut, çevre şartları düzgünse insanların bencillik ve istismardan uzak duracakları kabul ediliyor. Bu da, “solculuk” dediğimizin neden insanları çeken mistik bir hale ürettiğini açıklayan sebeplerden biri. Diğer anlamlarda hayli bilimsel olma çabası içindeki düşüncelerin, insanı algılamak sözkonusu olduğunda, (horgördüğü dinlerden bile geriye düşecek kadar) garipleşmesi şaşırtıcı geliyor. Misalen insanların kendi yaşam sürelerinde meydana gelmeyecek bir felaket sebebiyle çevreye zarar vermeyecek ama daha pahalı ürünler kullanacağını kabul ediyorlar, veya direkt olarak faydalarına olmayacak ama toplumlarının daha müreffeh olması açısından gerekli davranışları gösterebileceklerini düşünüyorlar.

Kapitalizm’e -her ne demekse- insanın tabiatından doğmuş ve faydalarını ve eksiklerini insanın karakterinden alan bir sistem gözüyle bakmak eğilimindeyim. O sebeple insanı Kapitalist olmaktan kurtaran bilinçlilik, komünizm, çevreci örgütler gibi cihazlar gerçekte Kapitalizm’in dönüştürülmesi anlamına gelmekte. Bundan dolayıdır ki 19. yüzyılın kömür ocaklarında cisimleşmiş Kapitalizm’iyle, bugünün sıfır emisyonlu araçlar yapmaya çalışan Kapitalizm’i bir değildir ve o zamanın Kapitalizm’ine yönelmiş çözümler ve çözümlemeler de bugünün Kapitalizm’ine deva olamaz... Dahası Kapitalizm muhaliflerinin söylemlerinden ders almayı ve adapte olmayı çok iyi bildiğinden, muhalifleri öldürmeye çalıştıkları canavarı -değiştirerek de olsa- yaşatan “yem”lere dönüşmekte.

Kapitalizm adının gerçekte bir anlamı olmadığını ve ona yönelmiş eleştirilerin, trafik kurallarına uymayan insanların sebep olduğu kazalardan “Trafik Canavarı”nı sorumlu tutmak gibi, hakka ve adalete inanmayan insanların ve düzenlerin yerine bir heyula yaratıp, sonra onu bütün kötülüklerin anası gibi hayali bir sorumluluk yüklemek olduğunu düşünüyorum.

Antikapitalist bir kitap okuyup, antikapitalistlikten vazgeçtim sanırım.